ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ИНТЕРЕСИ

Раздел I.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Правилата уреждат етичните стандарти за поведение при осъществяване на представителство на интереси по Закона за прозрачност при представителство на интереси (ЗППИ) пред министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и членовете на политическия кабинет, включително съветниците и експертите към него, принципите на взаимодействие, задълженията на участващите и контрола по спазването им.

(2) Целта е да се осигури прозрачност на контактите с представителите на интереси, равноправен достъп на всички заинтересовани лица, проследимост на предложенията на представителите на интереси пред органа и лицата по ал. 1 и осигуряване на широка представителност при изготвяне на проекти на актове в обхвата на ЗППИ.

(3) Правилата не ограничават правото на гражданите да подават жалби, сигнали и предложения, да поставят въпроси от личен характер, да търсят съдействие по конкретен личен или административен проблем, както и да участват в приемни дни, обществени обсъждания и други форми на гражданско участие, когато не е налице представителство на интереси по смисъла на ЗППИ.

Чл. 2. (1) Правилата се прилагат при осъществяване на представителство на интереси пред министъра на вътрешните работи, заместник-министрите и членовете на политическия кабинет, включително съветниците и експертите към него.

(2) Правилата се прилагат и за служителите на МВР, които подпомагат органа или лицата по ал. 1 при представителство на интереси по ЗППИ, включително участват в процесите по създаването, изменението, допълнението, отмяната и формулирането на съдържанието на актове, попадащи в обхвата на ЗППИ, обсъждането и приемането им.

(3) Представителите на интереси се запознават с правилата чрез публикуването им на интернет страницата на МВР.

Чл. 3. (1) Представителство на интереси по смисъла на правилата е всяка устна или писмена комуникация с орган или лице по чл. 2, ал. 1, осъществявана в полза на обществени, групови или частни интереси, с цел оказване на влияние при вземането на решения относно създаването, изменението, допълнението, отмяната и съдържанието на:

1. нормативни актове от компетентността на министъра на вътрешните работи;
2. общи административни актове;
3. национални стратегически и програмни документи;
4. позициите на Република България по отношение на правнообвързващи и стратегически актове на Европейския съюз или на международни организации, в които Република България участва.

(2) Не е представителство на интереси по смисъла на правилата комуникацията, която се осъществява с лице по чл. 2, ал. 1 от:

1. лица, заемащи публична длъжност, при осъществяване на правомощията им;

2. публични органи, когато осъществяват своите правомощия по закон;

3. физическо лице, действащо в личното си качество и в личен интерес, с изключение на случаите, когато интересът му съвпада с интерес на юридическо лице, в което физическото лице участва или има управленски функции.

Чл. 4. (1) Представител на интереси или заинтересовано лице е всяко физическо или юридическо лице, включително негов клон, независимо от правната му форма, което в защита на обществен, групов или частен интерес се стреми да окаже влияние на органа или лицата по чл. 2, ал. 1 при вземане на решение относно създаването, изменението, допълнението, отмяната и съдържанието на актовете по чл. 3, ал. 1.

(2) Представители на интереси са и групи от лица, изразяващи групов или обществен интерес, както и частен интерес на някого от участниците в групата.

(3) Не могат да бъдат представители на интереси:

1. органът или лицата по чл. 2, ал. 1 за времето, докато изпълняват съответната длъжност, както и до една година от прекратяване на пълномощията, на служебното или на трудовото им правоотношение във връзка с изпълняваната от тях дейност;

2. служителите на МВР за времето, докато изпълняват съответната длъжност, освен в случаите, когато представляват регистрирани организации на работници или служители пред съответната администрация.

Раздел II.
ПРИНЦИПИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Чл. 5. Взаимодействието между органа или лицата по чл. 2, ал. 1 и представителите на интереси се осъществява при спазване на следните принципи:

1. откритост;
2. прозрачност;
3. отчетност;
4. добросъвестност;
5. почтеност.

Чл. 6. При осъществяване на представителство на интереси не се допуска поведение, създаващо впечатление на скрито влияние, привилегирован достъп, неравнопоставеност между заинтересованите лица или заобикаляне на закона.

Чл. 7. (1) Гражданите и организациите имат право на ефективно участие и свободен достъп до информация, свързана с вземането на публичните решения по чл. 3, ал. 1.

(2) Достъпът на заинтересованите лица до проектите на актовете по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 3 се осъществява по реда, предвиден в Закона за нормативните актове, Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Информацията по ал. 1 се предоставя по начин, който позволява лесен, навременен и открит достъп на всички заинтересовани лица до текста на обсъждания проект и до относимите към него документи и обстоятелства в машинно четим отворен формат.

(4) Редът за провеждане на лични срещи с представители на интереси се регламентира с отделен акт на министъра на вътрешните работи, който се публикува на интернет страницата на МВР.

(5) Личните срещи с представители на интереси се отразяват в календар за срещи, свързан с Регистъра за прозрачност, който се създава и води от Сметната палата.

Чл. 8. (1) Почтеността има основно значение за доверието, авторитета и цялостната дейност на органа и лицата по чл. 2, ал. 1.

(2) При наличие на обстоятелства, пораждащи конфликт на интереси, се прилагат правилата на действащото законодателство. В контактите си участващите нямат право да се възползват от служебното си положение или да използват правомощията си с цел извличане на лична облага, независимо от естеството ѝ, която може да постави под съмнение тяхната независимост и безпристрастност.

(3) Не се допуска натиск, заплаха, прикриване на възложител или използване на посредник с цел заобикаляне на публичния ред за контакти.

Чл. 9. При комуникацията, участващите изразяват открито позицията си и действат добросъвестно, като избягват постъпки в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие.

Чл. 10. (1) Принципите на прозрачност и отчетност се осигуряват чрез проследимост на комуникацията между органа или лицата по чл. 2, ал. 1 и представителите на интереси, и на процеса по вземане на решения в съответствие със ЗППИ.

(2) В случаите, когато е предвидено в нормативните актове по чл. 7, ал. 2, органът и лицата по чл. 2, ал. 1 публикуват обобщена информация - справка, за развитието на изготвените проекти и депозираните становища по тях, заедно с обосновка за неприетите предложения.

(3) Справката по ал. 2 съдържа информация за декларираните данни от лицето, от което изхожда становището, дали то действа от свое име, или защитава определена позиция от името на друго лице или група лица, и датата, на която е постъпило становището.

(4) Справката се публикува на интернет страницата, на която е публикуван обсъжданият проект на акт, след приключване на обществената консултация и преди приемането, съответно издаването на акта.

Раздел III.
ЕТИЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 11. (1) Представителите на интереси са длъжни:

1. да се идентифицират и да посочват интереса, който защитават;

2. да посочват дали действат от свое име или от името на друго лице, организация или група лица;

3. да предоставят вярна, пълна и неподвеждаща информация;

4. да предоставят мотивирани становища, предложения и препоръки, основаващи се на факти и по възможност подкрепени с документи;

5. да използват само регламентираните и публично достъпни канали за комуникация.

(2) Становище, предоставено от организация, се подписва от нейния представител.

(3) Становища и препоръки, които съдържат клеветнически, обидни или нецензурни изказвания, не се разглеждат по същество, а се отбелязват като недопустими.

(4) Анонимни становища не се разглеждат.

Чл. 12. (1) Органът или лицата по чл. 2, ал. 1 и служителите на МВР по чл. 2, ал. 2 са длъжни:

1. да действат безпристрастно и добросъвестно;

2. да не предоставят необосновано предимство на отделен представител на интереси;

3. да не участват в неформални или скрити контакти, насочени към влияние върху съдържанието на акта;

4. да обсъдят внимателно всички направени предложения и препоръки по обсъждания проект;

5. да не допускат осъществяване на контакт с адресата на становището по различен начин от регламентирания и достъпен за всички лица;

6. да спазват ограниченията относно конфликт на интереси и другите, установени със закон ограничения;

7. да съобщават незабавно за възникнал конфликт на интереси.

Чл. 13. Когато служител получи искане, становище, предложение или покана за контакт извън установения ред, той е длъжен да насочи лицето към приложимия ред.

Чл. 14. (1) Участниците в работни групи и консултативни съвети, които не са служители на МВР, при изработване на проект са длъжни да декларират какви интереси представляват и да посочат свързаност, включително за годината, предхождаща датата на първото им участие, с лица, които имат интерес от разглеждания въпрос. Наличието на свързаност и представляваните интереси не са основание за отвод или самоотвод на член на работна група.

(2) При изслушвания, организирани от орган на изпълнителната власт, в които участието е документирано, участниците, които не са служители на МВР, са длъжни да декларират какви интереси представляват и да посочат свързаност, включително за минал период по ал. 1, с лица, които имат интерес от разглеждания въпрос.

Чл. 15. Обработването на лични данни се извършва при спазване на приложимото законодателство за защита на личните данни.

Раздел IV.
ОТГОВОРНОСТ И КОНТРОЛ

Чл. 16. Отговорността за нарушения при неспазване на настоящите правила се разглежда по реда на действащото законодателство.

Чл. 17. При установено нарушение се предприемат мерки в рамките на законовата компетентност на органа. При данни за престъпление се уведомява компетентната прокуратура.

Чл. 18. Контролът по спазване на правилата от членовете на политическия кабинет се осъществява от министъра на вътрешните работи, а на служителите – съответно от главния секретар на МВР или от административния секретар на МВР.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите етични правила се издават на основание § 5 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ.

§ 2. Етичните правила се променят по реда на тяхното приемане при констатиране на необходимост или при настъпили изменения в нормативната уредба.

§ 3. Правилата влизат в сила от датата на утвърждаването им със заповед на министъра на вътрешните работи.